

کوچک‌های بزرگ!

چشم‌هایم رو به ستاره‌ها بود و سرم روی بالش.

کم کم پلک‌هایم از بال زدن دست کشیدند!

در همین لحظه، صدایی ظریف سکوت شب را شکست...

چک چک چک ...

از جا بلند شدم و به طرف آشپزخانه رفتم. از شیر ظرف‌شویی آب می‌چکید.

آن را محکم بستم؛ اما باز چکه می‌کرد. مادرم آمد. او نیز هر چه تلاش کرد، سودی نداشت!

گفت: فردا که مغازه‌ها باز شد، تعمیرش می‌کنیم؛ سپس سطل بزرگی زیر شیر آب گذاشت تا آب هدر نرود.

صبح، وقتی کنار شیر آب آمدم، دیدم بیشتر از نصف سطل پر شده بود!

مادرم آب سطل را داخل آب پاش ریخت تا روی گل‌ها بپاشد؛ با لبخند نگاهم کرد:
«قطره قطره جمع گردد وانگهی دریا شود!»

اگر این سطل نبود چه می‌شد؟

حدود پنج لیتر آب، هدر می‌رفت.

البته این آبی است که در شش ساعت جمع شده است؛ اگر یک شبانه‌روز چکه کند، می‌شود بیست لیتر و اگر کوتاهی کنیم و مثلاً تا پنج روز شیر را تعمیر نکنیم، می‌شود صد لیتر!

اگر در شهر بزرگ ما فقط شیر آب هزار خانه خراب باشد و آن را تعمیر نکنند، چقدر می‌شود؟

در پنج روز، صد هزار لیتر!

تازه این برای یک شهر است! اگر فقط ده شهر از کشور بزرگمان را در نظر بگیریم چقدر می‌شود؟

در پنج روز، یک میلیون لیتر!!

خواهرم سفره را جمع کرد. یک تکه نان اضافه آمده بود؛ آن را داخل کیسه‌ای که نان خشک در آن بود، گذاشت. به او گفتم: «تا حالا حساب کرده‌ای چقدر می‌شود؟» با تعجب به من نگاه کرد: «منظورت چیست؟!» - «اگر هر خانه‌ای هر روز فقط به اندازه‌ی یک سوم نان دور بریزد، هر سه روز می‌شود یک نان و در ماه، ده نان و در سال، صد و بیست نان! اگر هزار خانه این کار را بکنند، می‌شود **صد و بیست هزار** نان؛ این برای یک شهر! اگر فقط پنجاه شهر از کشورمان را حساب کنیم، چقدر می‌شود؟ **شش میلیون**..... نان! هر سال این همه نان دور ریخته می‌شود!! آبی که برای تولید نان‌ها استفاده شده است و در این هنگام به هدر می‌رود، بماند!»



چشم هایم را باز کردم.
با اینکه حسابی خوابیده بودم، حوصله نداشتم از رختخواب برخیزم؛ ساعت را نگاه کردم.

بعد غلتی زدم و به تابلوی نقاشی خیره شدم!
چند دقیقه بعد غلتی به سوی پنجره ...!
سپس، خوابیدن به پشت و تماشای سقف ...!
دوباره نگاهی به ساعت، نیم ساعت گذشته بود!
مادرم آمد و صدا زد: «عماد جان! بلند شو!»
- «بیدارم! نیم ساعت است بیدار شده‌ام!»
مادرم لبخندی زد و گفت:
«تا حالا حساب کرده‌ای چقدر می‌شود؟»
- «چه حسابی؟! منظورتان چیست؟!»
- «فکر کرده‌ای که اگر هر روز، نیم ساعت در رختخواب غلت بخوری و وقت خود را تلف کنی، چه می‌شود؟!»

قطره‌های آب! تگه‌های نان! لحظه‌های عمر! ...
کوچک‌هایی که بزرگ هستند!
و گاهی خیلی بزرگ!
فکرش را هم نکرده بودم که این چیزهای کوچک ...



برایم بگو

چه نمونه‌های دیگری از این کوچک‌های بزرگ سراغ دارید؟

مصرف برق، مصرف گاز، مصرف کاغذ، مصرف میوه

گفت وگو کنیم

با گفت وگو در گروه، نمونه‌هایی از اسراف را در مدرسه‌ی خود فهرست، و راه‌حل‌های جلوگیری از آنها را پیشنهاد کنید.

شماره	نمونه‌ی اسراف در مدرسه	راه حل پیشنهادی
۱	اسراف در مصرف کاغذ	کاغذهای باطله را دور نریزیم و آنها را برای بازیافت جدا سازی کنیم.
۲	اسراف در مصرف خوراکی	به اندازه‌ی نیاز بخیریم و مصرف کنیم.
۳	اسراف در مصرف برق	لامپ‌های اضافه را خاموش کنیم.
۴	اسراف در مصرف دستمال کاغذی	به اندازه‌ی نیاز برداریم و استفاده کنیم.

تدبّر کنیم

این آیه را بخوانید و به پرسش پاسخ دهید.

وَلَا تُسْرِفُوا، إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ
اسراف نکنید، زیرا خدا اسراف‌کاران را دوست ندارد.

سوره‌ی اعراف، آیه‌ی ۳۱

❁ با توجه به جمله‌ی زیر در هریک از این موارد، اسراف چگونه روی می‌دهد؟

تعریف درست مصرف کردن:


تعریف اسراف نکردن:

اسراف نکردن یعنی درست مصرف کردن و درست مصرف کردن یعنی
به جا و به اندازه مصرف کردن

وضو و غسل
هدردادن آب
از دست دادن زمان

بازی‌های رایانه‌ای
هدر رفتن زمان
آسیب به چشم
عقب ماندن از درس

تماشای تلویزیون
هدر رفتن برق، تلف کردن وقت
و عقب ماندن از برنامه‌های زندگی

❁ اسراف در هر کدام چه نتایج را به دنبال خواهد داشت؟ پاسخ 

بررسی کنید

پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله:

هرگز آب را اسراف نکنید؛ هر چند در کنار رودخانه باشید.

❁ با توجه به سخن پیامبر، در هریک از موارد زیر چگونه باید عمل کنیم؟



روز جمعه است و دوست دارم ساعت‌ها بازی کنم...

اما با برنامه ریزی هم به درسها و کارهایم می‌رسم و هم بازی می‌کنم و این گونه از اسراف زمان جلوگیری می‌کنم.



تعطیلات تابستان است و می‌خواهم همه‌ی برنامه‌های تلویزیون

را تماشا کنم...

از بزرگترهایم برای استفاده از اوقات فراغتم مشورت می‌گیرم تا از فرصت‌هایم به خوبی استفاده کنم.



مدادم کوچک شده است ولی هنوز در دستم جا می‌شود؛ دوست

دارم از مداد جدیدی استفاده کنم که پدرم برایم خریده است...

اما تاجایی که امکان دارد از مداد قبلی استفاده می‌کنم تا در هزینه‌های خانواده اسراف نکرده باشم.

ببین و بگو

از این تصویرها چه برداشت‌هایی دارید؟



جایگزین کردن یک لامپ کم مصرف به جای تعداد زیادی لامپ پر مصرف می‌تواند باعث صرفه جویی در مصرف برق و هزینه‌ها گردد.



استفاده از وسایل نقلیه عمومی مانند اتوبوس به جای اتومبیل‌های شخصی باعث صرفه جویی در مصرف بنزین، کم شدن آلودگی هوا، صرفه جویی در هزینه‌ها و کم شدن ترافیک می‌شود.

با خانواده

فهرستی از مواردی را که در خانه‌ی شما از اسراف جلوگیری می‌شود با کمک اعضای خانواده تهیه کنید و در کلاس بخوانید.

موقع غذا خوردن، به اندازه در ظرف خود غذا می‌کشیم.

۱

هنگام وضو، حمام و مسواک زدن شیر آب را بی دلیل باز نمی‌گذاریم.

۲

موقع خارج شدن از اتاق لامپهای اضافه را خاموش می‌کنیم.

۳